

Breng asbestcement verpakt naar het recyclagepark

De inzameling van asbestcement op het recyclagepark is al meer dan een decennium goed ingeburgerd. Bij de start van deze nieuwe selectieve inzameling in 2008 verscheen er een ministeriële omzendbrief over hoe mensen het asbestcement op het recyclagepark moeten aanbieden. Dit najaar komt er een nieuwe versie van de omzendbrief. Vanaf dan wordt het op elk recyclagepark verplicht het asbestcement verpakt aan te bieden.

Bij alle handelingen die in verband staan met asbestcement is het cruciaal om te vermijden dat de fijne asbestvezels in het leefmilieu terecht komen, want ze kunnen onze gezondheid ernstig schaden bij het inademen. De aparte inzameling van asbestcement is ook noodzakelijk om te vermijden dat andere afvalstromen, zoals bouw- en sloofafval, 'besmet' raken met deze vezels. De andere selectieve stromen zoals steenpuin worden zoveel mogelijk als nieuwe grondstof gebruikt in de bouwsector. Alle maatregelen hebben dus als doel de asbestvezels weg te houden van an-

dere materialen. Daarnaast is het zeer belangrijk dat de vezels niet verspreid raken in de lucht, zodat we ze niet kunnen inademen of doorgeven.

In één grote zak op het recyclagepark

De aparte inzameling van asbestcement vraagt van gemeentebesturen en intergemeentelijke samenwerkingsverbanden voor afvalbeheer extra aandacht. De beheerders van de recyclageparken moeten een speciaal type zakken gebruiken die in de container voor asbestcement passen. Bij het sluiten van het recyclagepark gaat het zeil dicht, en het wordt pas geopend

als er iemand opnieuw asbestcement aanvoert. Zodra de container vol is, maakt men de zak dicht en wordt het asbestcement in bulk verpakt afgevoerd naar de speciaal daarvoor vergunde stortplaats. Die heeft aparte vakken voor asbestcement, en dit materiaal mag daar enkel achtergelaten worden, als het in zo'n grote zak of 'big bag' verpakt is.

De container aan de kant

Op het recyclagepark zelf staat de container voor asbestcement bij voorkeur wat aan de kant. De medewerkers of bezoekers die er niet moeten zijn,

Starten met verpakt aanbieden van asbestcement: enkele tips

1

Pas het gemeentelijk politiereglement aan, zodat het onverpakt vervoeren en onverpakt aanbieden van asbestcement op het recyclagepark verboden wordt.

2

Bedenk op voorhand of de gemeente zelf verpakkingsmateriaal aanbiedt dat mensen verplicht moeten gebruiken of dat de inwoners hier zelf voor moeten zorgen. Informeer in dat laatste geval verkoopkanalen zoals bouwmarkten en doe-het-zelfzaken in de gemeente over de kenmerken van 'goed verpakkingsmateriaal' (doorzichtig, voldoende dik) en de beschermingsmiddelen zoals FFP3-mondmasker, handschoenen en beschermend pak.

3

Voer een overgangsperiode in om te informeren. Zo hebben mensen de tijd om op de hoogte te zijn van de nieuwe verplichting.

4

Kies voor doorzichtig en voldoende stevig verpakkingsmateriaal, zodat toezicht mogelijk is op het aangeboden materiaal en doorscheuren bij in- en uitladen niet mogelijk is.

5

Kies voor voldoende groot en stevig verpakkingsmateriaal, denk hierbij aan zakken ter grootte van een huisvuilzak (60 liter) voor het verzamelen van kleinere stukken asbestcement zoals een bloembak en aan grote stukken bouwplastic zoals die te verkrijgen zijn in doe-het-zelfzaken voor de golfplaten.

Lokale besturen hebben zes maanden de tijd om de overgang te organiseren van onverpakt inzamelen naar verplicht verpakt aanleveren van asbestcement op het recyclagepark.

blijven zo automatisch uit de buurt. De recyclageparkwachters volgen een opleiding over de risico's die bij asbestcement horen, en hoe ze die bij het inzamelen zo klein mogelijk kunnen houden. Ook voor de inwoners start een bewustmakingsproces over asbestcement. Hoe kunnen ze herkennen dat het in hun huis aanwezig is, wat kunnen ze doen om er op een veilige manier van af te raken, waarom is het belangrijk om asbestcement te verpakken en welke afspraken gelden er op het recyclagepark voor deze fractie?

6

Voor het afleveren van asbestcement op het recyclagepark zijn de big bags van de inzameling aan huis niet geschikt: te grote volumes zijn te zwaar om veilig en zonder scheuren in en uit te laden.

7

Verpakken en dichtplakken gebeurt zo luchtdicht mogelijk.

8

Informeer de medewerkers van het recyclagepark en overloop op voorhand wat de afspraken zijn, als mensen toch nog onverpakt materiaal aanbieden.

9

Leg duidelijk uit wat je van inwoners verwacht en waarom, zet informatie op de website, in het informatieblad en de afvalkrant, verwijs naar de informatie van de Vlaamse overheid op www.ovam.be/omgaan-met-asbest

10

Alle bestaande maatregelen die tot doel hebben het verspreiden van asbestvezels tegen te gaan, blijven geldig. Daaronder vallen bijvoorbeeld de locatie en de toegankelijkheid van de container voor asbestcement op het recyclagepark of de opleiding voor de recyclageparkwachter.

Verplichte luchtmetingen

Bij de lancering van de selectieve inzameling van asbestcement gingen de lokale besturen en de andere betrokken overheden zoals de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) en de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg met elkaar in gesprek. Dit is immers een terrein waar thema's als welzijn op het werk en afvalbeleid elkaar raken op lokaal niveau. Het is zoeken naar een evenwicht tussen de bescherming van werknemers en inwoners en de noodzaak om asbest letterlijk aan te pakken en weg te halen uit onze gebouwen en uit het leefmilieu. Om werknemers te beschermen tegen een mogelijke blootstelling aan asbestvezels is het volgens de federale codex welzijn op het werk verplicht om op regelmatige basis door een extern erkend laboratorium vezelmetingen te laten uitvoeren rond de container voor asbestcement. Daaruit blijkt steeds weer dat de resultaten onder de grenswaarden liggen en heel vaak eigenlijk niets aan vezels te detecteren valt. De maatregelen die lokale besturen nemen om een mogelijke verspreiding van asbestvezels tegen te gaan, zijn dus zinvol als preventiemaatregelen voor de medewerkers, de bezoekers en de omwonenden van het recyclagepark.

De evolutie naar apart verpakken thuis

Nu anno 2020 alle lokale besturen ruim vertrouwd zijn met de inzame-

ling van asbestcement, is het tijd voor een volgende fase. Steeds vaker vragen lokale besturen aan hun inwoners om losse stukken asbestcement verpakt in een zak of folie aan te bieden op het recyclagepark. De OVAM reserveert sinds 2018 binnen het 'Subsidiebesluit lokale besturen' financiële ondersteuning voor gemeentebesturen die de inzameling van asbestcement aan huis willen organiseren. Men mikt hierbij op de iets grotere hoeveelheden van gezinnen. Het gaat bijvoorbeeld om de golfplaten die op het dak van een tuinhuis liggen. Dit zijn toepassingen die de inwoners zelf op een veilige manier kunnen verwijderen maar niet altijd vervoerd krijgen naar het recyclagepark. Wie intekent op een dergelijke inzameling, betaalt voor een pakket met beschermende kledij, handschoenen en een mondkap type FFP3, naast de platenzak of big bag waarin de asbestcementplaten verzameld moeten worden. Voor dergelijke projecten bestaat veel interesse. Inwoners die op deze manier kennis maken met het verwijderen van asbestcement, vinden het verpakken van deze afvalfractie zeer normaal.

Naast de opkomst van de inzameling aan huis, speelt ook de milieuwetgeving een rol. Volgens VLAREM moet men bij het vervoer van asbestcement de nodige maatregelen nemen om te vermijden dat vezels in de lucht terechtkomen. Onder meer door communicatiecampagnes vanuit de OVAM en de lokale besturen nemen

de kennis en het bewustzijn betreffende asbest bij de bevolking toe. De evolutie van verpakken in bulk op het recyclagepark naar op voorhand thuis verpakken is dus logisch. De nieuwe omzendbrief over de inzameling van asbestcement op het recyclagepark veralgemeent die goede praktijk voor alle recyclageparken. Lokale besturen hebben daarbij zes maanden de tijd om de overgang van onverpakt inzamelen naar verplicht verpakt aanleveren van asbestcement op het recyclagepark te organiseren.

Eigen zakken en folies of die van de gemeente

Sinds juli 2019 zijn de inwoners van het gemeenten die vennoot zijn bij VERKO, verplicht asbestcement verpakt aan te bieden op het recyclagepark. De Dendermondse afvalintercommunale verkoopt verpakkingsmateriaal aan wie dit wenst. Maar mensen mogen er ook zelf voor zorgen. 'De overstap naar verpakt inzamelen verliep soepel,' zegt Bart Descamps, afdelingshoofd afvalbeheer. 'Als werkgever en lokaal bestuur willen we het risico op de mogelijke verspreiding van asbestvezels zowel voor onze medewerkers als voor de gebruikers van het recyclagepark zo klein mogelijk houden. We konden hierbij rekenen op veel begrip. Op het recyclagepark kunnen mensen zich ook een beschermingsset aanschaffen, bestaande uit een stofmasker, een wegwerpoverall en wegwerphandschoenen.'

Ook in Roeselare en omgeving schakelden de recyclageparken vorig jaar al over naar verpakt inzamelen van asbestcement. Na de goedkeuring van de bestuurders kocht de afvalintercommunale Mirom Roeselare verpakkingsmateriaal aan dat de inwoners verplicht moeten gebruiken. 'De mensen kunnen kiezen tussen twee verschillende formaten van zakken, die geschikt zijn om golfplaten in te verpakken. Op de zakken staat het logo van de intercommunale en de witte "a" op de zwarte

achtergrond, het symbool voor asbest,' zegt Lien Bonnier, afdelingshoofd operationele activiteiten. Bij de bestelling van een volgende lading verpakkingsmateriaal wil Mirom ook pictogrammen toevoegen van beschermingsmiddelen, zoals een FFP3-mondmasker en handschoenen. Ook wie thuis asbestcement inpakt, heeft er baat bij stofverspreiding te beperken. 'Doordat we een overgangperiode inbouwen waarbij de nadruk vooral lag op informeren, verliep deze nieuwe werkwijze uiteindelijk

tamelijk vlot. Mensen moeten de kans krijgen om kennis te maken met de nieuwe verplichting, de verpakkingen en de nieuwe werkwijze eens met eigen ogen zien. Bij een volgende gelegenheid passen ze die dan ook toe. We laten niet toe dat mensen het materiaal nog beginnen te verpakken op het recyclagepark zelf.' ■

LIESELOT DECALF IS VVSG-STAFMEDEWERKER
AFVALBELEID

De dienstverlening in het vizier

GSJ advocaten deelt haar kennis

Onze samenleving is complex en voortdurend in beweging. Voor lokale besturen die voortdurend streven naar een betere dienstverlening, biedt dit opportuniteiten en uitdagingen. Vernieuwende zorg- en welzijnsconcepten, personeels- en organisatieontwikkelingen en de opkomende digitalisering en innovatieve technologieën zijn slechts enkele voorbeelden.

GSJ advocaten staat ten dienste van alle maatschappelijke dienstverleners die nood hebben aan een degelijke juridische ondersteuning en zijn bijzonder geplaagd om ook u bij complexe aangelegenheden bij te staan. Onze advocaten beschikken over de juiste kennis en expertise om u op juridisch vlak te begeleiden en adviseren. Samen met u gaan wij dan ook steeds op zoek naar de beste oplossing.

Borsbeeksebrug 36, 2600 Antwerpen
T +32 (0)3 232 50 60 • info@gsj.be

WWW.GSJ.BE

